

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОСТІ

Носирев О.О., Шукліна М.Р.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Визначення обсягу й структури оборотних активів, джерел їхнього покриття і співвідношення між ними, достатнього для забезпечення довгострокової виробничої та ефективної фінансової діяльності підприємства є цільовою установкою політики управління оборотним капіталом. Політика управління оборотним капіталом повинна забезпечити пошук компромісу між ризиком втрати ліквідності і ефективністю роботи, що зводиться до вирішення таких двох важливих задач як забезпечення платіжоспроможності та прийняттого обсягу, структури й рентабельності активів. Для усіх етапів функціонування підприємства має діяти єдине правило: формуванню оборотних засобів має надаватися цілеспрямований характер з метою задоволення потреби в окремих видах та оптимізації їхнього складу, структури і джерел фінансування для забезпечення умов ефективної діяльності підприємства. У країнах з розвинутою ринковою економікою процес виробництва зупиняється тоді, коли відсутні фінансові джерела формування оборотних засобів підприємства. Від раціонального формування оборотних засобів залежить не тільки платоспроможність підприємства, а й ефективність усієї його господарської діяльності.

У теорії оборотного капіталу використовують різні моделі оптимізації виробничих запасів і грошових коштів підприємств. Модель Уілсона, яку ще називають моделлю економічно обґрунтованого розміру замовлення або основною моделлю управління запасами, полягає у мінімізації поточних витрат, тобто у розрахунку оптимального розміру партії постачання запасів. Оптимальну суму наявних грошових коштів розраховують на основі моделі Баумоля, яка ґрунтується на стабільності грошового потоку, та моделі Міллера–Орра, яка використовується в тих випадках, коли не можна впевнено передбачити грошовий потік. Оскільки модель Баумоля розглядає той ідеальний варіант, коли грошові витрати стабільні і прогнозовані, а насправді таке буває нечасто, то у більшості випадків промислові підприємства для регулювання грошових операцій застосовують модель Міллера-Орра.

Основними напрямками оптимізації управління оборотними засобами можуть бути оптимізація загального обсягу та структури виробничих запасів, мінімізація витрат щодо їхнього обслуговування й зберігання, забезпечення своєчасної інкасації дебіторської заборгованості, розробка кредитної політики відносно до покупців, спрямована на розширення обсягів реалізації продукції, підвищення платоспроможності підприємств за рахунок оптимізації залишків оборотних засобів у грошовій формі та нейтралізації ризиків їхнього використання.